

DELAVSKE UNIJE SO ZDRUŽENE ZA ROOSEVELTOM

Landonov govor je celo sta-
ro gardo pri A. F. of L.
pognal v Rooseveltov tå-
bor. Organizacija želez-
ničarjev se je izrekla za
predsednika.

WASHINGTON, 25. julija. —
Brez ožira, kako je učinkoval
sprejemni govor gov. Landona
na druge plasti ameriškega na-
roda, pa ni nobenega dvoma, da
je njegov govor pomagal, da
soj organizirano delavstvo da-
nes trdneje za predsednikom
Rooseveltom kot kdaj prej. Gle-
de tega so v soglasju vsi opaz-
valci političnega položaja. Ena-
ko jasno je tudi, da so nad kon-
servativnim tonom Landonove-
ga govora razočarani republi-
kanski liberalci, ki so do sedaj
sedeli "na fencu".

Landon je izrekel tri male be-
sede, ki so dvignile val protestov
pri obih frakcijah unijiske-
ga gibanja, tako med pristaši
strokovnega kot industrijskega
unionizma. Te besede so "od
katerekoli strani." Landon jih
je izustil, ko je govoril o pra-
vici delavcev, da se organizira-
jo brez "vmešavanja ali ustra-
hovanja od katerekoli strani."
Unijski voditelji dobro razume-
no pomen teh treh besed — nam-
re, da unijski organizatorji ne
morejo in ne smejo voditi uspe-
šne agitacije za pridobitev de-
lavcev, ki še niso organizirani
v unijah.

Kot je bilo že poročano, so
pristaši industrijskega unioniz-
ma, na čelu katerih stoji John
L. Lewis, brez odlašanja ožigo-
vali Landonovo izjavo. William
Green, kot predsednik A. F. of
L. sicer uradno ni maral podati
nobene izjave glede Landona,
toda eden izmed članov Federa-
cijskega ekskutivnega odbora,
Arthur O. Wharton, ki je pred-
sednik International Order of
Machinists, je rezko kritiziral
stališče republikanskega kandi-
data. V privatnih razgovorih
so vsi unijski voditelji, brez o-
zira, h kateri frakciji spadajo,
enako trpki napram Landonu.

CLEVELAND, 25. julija. —
Bratovščina lokomotivskih kur-
jačev in strojniskov je potom
svojega glasila uradno odobrila
novemu kandidatu predsed-
nika Roosevelta. Poseben čla-
nek v glasili povdarda, da se je
nene, pod Rooseveltovim adminis-
tracijo zvišalo za 200,000, in da
omjenjena železničarska orga-
nizacija sama napredovala za
12,000 članov. V članku se aper-
ira na vse delavce, da podpira-
jo Roosevelt.

Kot se razume, razmotriva iz-
rek podpore Rooseveltu tudi
bratovščina lokomotivskih
strojvodij, ki se je nedavno vr-
nila v Clevelandu, ni podvzela
nobene akcije in je članom pre-
puštala, da volijo kakor sami
hočejo.

AVSTRIJSKA DELEGA- CIJA GRE V BERLIN

DUNAJ, 26. julija. — Dantes
je odpovala v Berlin delegaci-
ja, sestojecia iz šestih članov, ki
je imela z nemško vlado razgo-
vare glede gospodarskih strani
skega sporazuma med Avstrijo
in Nemčijo.

ZANIMIVE VESTI IZ ŽIVLJENJA NA- ŠIH LJUDI PO ŠIRNI AMERIKI

V New Yorku je nedavno ob-
hajal svoj 80. rojstni dan sve-
tovno znameniti iznajditev Nikolaj Tesla, ki je rodil Hrvat. Ob tej priliki se je izrazil, da
pričakuje, da bo živel še naj-
manj 50 let, oziroma do 135 leta,

pa da bi brez dvoma dočakal
150 let, aki bi se ne bil kot do-
ber državljan za časa prohibi-
cije vzdržal vsake opojne pijsače.

Tesla nikoli ne je mesa, temveč
izjavlja, da mu zadostuje za hra-
no dva kvarta mleka na dan.
Razen tega uživa tudi sadje in
sočivje. Ker ponoči najlažje dela,
hodi spet šele proti jutru in
vstane ob desetih dopoldne.

V West Allisu, Wis., je novi
župnik J. Černe pričel z akcijo
za ustavnovite slovenske farme
šole. V župnišču so se nastanile
tri šolske sestre, ki bodo med
počitnicami za poizkušnjo vodile
pouk slovenskih otrok.

V Milwaukee, Wis., se je pred-
dnevi vršil poletni festival, pri
katerem je nastopilo 32 narod-
nostnih skupin, med drugim
tudi Slovenci, ki so predvajali
"povstanci". — Umrl je rojak
Paul Tomec, star 48 let, ki zapu-
šča vodo, dva sina in tri hčere.

Resno se je ponesrečil mladi
rojak Frank Sagadin, ml. Ko je
skladal pivo v sodih, so se sodi
zrušili s trucka in padli nanj.
Zlomili so mu roko na dveh kra-
jih in dobil je druge notranje
poškodbe. K sreči je dovolj na-
glo odskočil, ko so se sodi začeli
vzleti, ker sicer bi ga bilo go-
tovo ubilo. — Bolni so: Mrs. E.
Forster, ki je prestala ope-
racijo na vratu in se sedaj zdra-
vi doma; Mrs. Josephine Riher,
ki je bila tudi na operaciji, in
Mrs. Frances Erchul, ki se je
podala v okrajno bolnico. — V
Los Angeles, Cal., se je izselila
milwaukeejska rojakinja Mrs. Juli-
ja Terčak, ki si je tam ustano-
vila.

V Keewatinu, Minn., je sedem
slovenskih in hrvaških fantov
vstopilo v "gozdno armado", a-
li CCC.

V New Waterfordu, Nova Ško-
cija, v Kanadi, je bilo sedem
mladih, domaćih fantov oboje-
nih v zapor za tri mesece, ker so
tekom neke prireditve metalni ka-
menje skozi okno v dvoranu kal-
negra društva SNPJ. Plačati
bodo morali tudi škodo, ki znaša
\$225.

DRUGA OBLETNICA DOLLFUSSOVE SMRTI

DUNAJ, 25. julija. — Danes
je poteklo dve leti, odkar so na-
cijski pučisti umorili kancelarja
Engelberta Dollfusa. Tu se je
vršila slovenska začudnica.

Nov grob

V soboto popoldne je nanaglo-
ma umrla Helena Kotnik —
(Grandovec) rojena Ule, stanu-
joča pri hčeri Frances na 2126
W. 59 St. Pokojnica je bila vdo-
va in stara 61 let. Tukaj zapu-
šča sinove Franka, Antona in

James, hčer Frances ter več so-
rodnikov. Rojena je bila v vasi
Goričke, fara Grahovo, kjer za-
pušča sina Jakoba, brata Joha
sestro Terezijo Martinčič in več
sorodnikov. V Ameriki je bivala
30 let. Pogreb se bo vršil v sredo
zjutraj iz pogrebnega zavoda
Jos. Zele in Sinovi 6502 St.
Clair Ave. Bodil ji ohranjeno blag-
sponim, preostalom pa naše so-
žalje!

Lenehan "resigniral"

Policjski kapitan Adolph Le-
nehan, v čigri okrožju se je na-
hajjal notoričen lokal za hazar-
diranje, katerega se je zapro-
lo po pogonu, ki ga je varnostni
direktor Ness osebno vodil, je
polozil "resignacijo", s čemur se
je izognil disciplinarni preiskavi
in gotovi odslonitvi. Policia je
zadnjene dni vdrla v dva nadaljnja
prostora, kjer se je hazardiral
na debelo, v enega na Prospect
Ave. in v drugega na Payne Ave.

— Tajnica.

Metzger je novi "boss"

Za predsednika demokratske-
ga okrajnega eksekutivnega o-
dbora je bil soglasno izvoljen
Pierce D. Metzger, medtem ko
Bur Gongwer še nadalje ostane
član strankinega okrajnega cen-
tralnega odbora. Ker sta Metz-
ger in Gongwer dobra prijatelja
in partnerja in insurenc busi-
nessu, spremembu v resnici ne po-
meni nič, in pravi "boss" stranke
bo še vedno Gongwer.

Kot se razume, demokratje v
Clevelandu ne bodo letos podpirali
nobenega kandidata, dasi-
ravno je na strankini listi, ra-
zen, če se javno izreče za pred-
sednika Roosevelteta in governe-
ra Daveyja.

16 konvencij

Cleveland postaja zelo popu-
larno konvenčno mesto. Kot se
poroča, je pripravljenih za pri-
hodnje leto osem večjih konven-
cij, in enako število že tudi za
leto 1938.

Kultura

ZDRAVZENI MLAD. PEVSKI ZBORI

Po dogovoru s pevovodjem sem
uvidela, nujno potrebo za sejo
Združenih Mladinskih Pevskih
Zborov, katera se vrši nočoj 27.
julija ob 8. uri zvečer v Slovens-
kem Delavskem Domu na Water-
loo Rd. Vsi zbori naj bodo go-
tovo zastopani, kajti obenem se
bo razdalо tudi preostanek zad-
nejne prireditve. Jako važno je,
da so navzoči nadzorniki zborov.
— Tajnica.

SOVJETSKI LETALCI V ČEHOSLOVAKIJI

PRAGA, 25. julija. — V Pra-
gi se mudi skupina sovjetskih
letalcev, ki je dospela iz Rusije
v ogromnem vojaškem bomb-
nem letalu, v katerem je prosto-
ra za 40 oseb. Vodja sovjetske
letalckske skupine je general T.
Alnis, ki se je zelo laskavo iz-
razil o čeških tovarnah za izdelo-
vanje letal, katere je ogledal.
Sovjetska zrakoplovna delega-
cija je napravila v svojem letalu
več poletov nad Prago in okoli-
co. Gen. Alnis je izjavil, da je
sodelovanje med Čehoslovaki-
jo in Rusijo pri zračni obrambi ve-
like važnosti za ohranitev miru
v Evropi. Ni vdoma, da bo na-
cija Nemičija dobro premisila,
predno bi napadla Čehoslovaki-
jo, veden, da za njo stoji ogrom-
na vojaška sila Sovjetske unije.

Odslovljeni radi poli- tike pri WPA

OKLAHOMA City, 25. julija.
— Na ukaz iz Washingtona je
bilo včeraj odslovljenih sedem
višjih uradnikov pri državni upravi WPA, ker so svoje pozicije
je izrabljali za politične svrhe.
Odslovlitev so posledica boja
med dvema kandidatoma za demokratsko senatorsko nominacijo.
gov. Marland in kon-
gresman Josh Lee-om, ki oba
trdita, da sta pristaši New Dea-
la. Ožje primarne volitve se bo-
do vršila med njima prihodnji
torek.

Kot se razume, so med odslo-
vljenimi WPA uradniki zavezni-
kimi oblikami, toda večino
tvorijo prijatelji kongresmana
Lee. Za disciplinarno akcijo sta
apelirali v Washington obe frak-
cije, ki sta druga drugo dolžili
zlorablja WPA oblasti za poli-
tične svrhe. WPA urad v Wash-
ingtonu izjavlja, da so odslovljeni
uradniki kolektalni kampanjske prispevke in razde-
jlevaji kampanjsko literaturo ne-
sam med člani WPA štaba, ka-
jih je včeraj izbruhnil na ob-
ronkih mesta, zbežali na krov
ameriške vojne ladje, ki je za-
sidrana v pristanišču. Državni
department je dobil radio poro-
čilo, da se je poslanški štab od-
ločil zbežati na varno na prip-
očilo poslanika Claude G. Bo-
wersa, ki se nahaja v svoji vili
pet milj od San Sebastiana. Na
krov vojne ladje so zbežali tudi
drugi Amerikanci v omenjenem
mestu. Kot se poroča, se bodo
člani poslanškega štaba jutri
podali v Bowersovo vilu v Fuen-
terabiji.

Nadalje se poroča, da se v ame-
riškem poslanstvu v Madridu
nahaja 161 Amerikanec, ki so
pribežali tja na varno, ker
jim ni mogoče odpotovati iz de-
že. Eden izmed tajnikov posla-
ništva poroča, da deluje na tem,
da bi se Amerikanec v glavnem
mestu s posebnim vlakom od-
ljudi v Valencijo, kjer bi se vkr-
cali na ladjo. Vprašanje pa je
če bo španska vlada sposobna
jamčiti za varnost potnikov
s krajnjimi, kjer divja civilna
vojna, ter dati vlaku zado-
no vojaško protekcijo.

HENDEYE, Francija, 26. ju-
lija. — Španske vladne čete so
danes skozi tri ure obstrelevale
rebelne vojašnice v bližini San
Sebastiana. Opoldne je strelja-
nje utihnilo.

LISBON, Portugalska, 26. ju-
lija. — Rebelne radio postaje v
Španskem Maroku poročajo, da
so rebeli demoralizirali lojalistične
vojne ladje ter jih prisili-
li na vodilno. Vprašanje pa je
če bo španska vlada sposobna
s krajnjimi pokojniki, kjer divja
civilna vojna, ter bo obsojen na
smrt v električnem stolu. James
je umoril ženo z namenom, da
dobi \$20,000, za katero sveto je
prej dal ženo zavarovati.

MADRID, 26. julija. — Vlada
je danes vrgla na tisoče svojih
bojevnikov na težko priborjene
postojanke v Guardarrama gor-
ju, ki se je izkazalo za "grob-
nico fašistov", obenem pa je e-
nergično nadaljevala z ofenzivo
na drugih frontah.

CASABLANCA, Francoski
Maroko, 26. julija. — Terorizem
fašističnih rebelov v Španskem
Maroku, kjer se je revolta proti
delavski vladi začela, je napol-
nil civilno prebivalstvo s stra-
hom in grozo. Civiliste, ki se jih
sumi simpatij za vlado, se eno-
stavno postreljajo. Javne eksekuci-
je se vršijo vsako jutro.

MADRID, 26. julija. — Španska
vlada je danes zgodaj zjutraj
razposlala radio poročilo,
da lojalne čete po devetih dne-
vih krvavih bojev nesporno kon-
trolirajo položaj in da bodo v te-
ku par dni še ostale postojanke
ki jih še držijo rebeli, v rokah
vlade. Sinoč je bilo fašistom po-
ostrem bombardiranju iz zraka

— Cenjenim odjemalcem se pri-
poroča, da zahtevajo pri svojih
trgovcih trgovske znamke. Prej
ali slej boste tudi vi dobili lepo
nagrado.

Konec revolte je blizu, po- roča španska vlada

Vladne čete so iztrgale fašistom nadaljnja
mesta; rebeli trdijo, da je Madrid izoliran in
da bo mesto padlo v teku enega tedna vsled
žeje in lakote.

Francoska vlada ne dovoli, da bi se poslalo aeroplane in
municijo, za katero prosi Madrid.

ZADNJE VESTI

WASHINGTON, 26. julija. —
Uradniki ameriškega poletnega
poslanstva v Španiji, ki se na-
haja v letoviškem mestu San
Sebastian, so danes vsled vro-
čih bojev, ki so izbruhnili na ob-
ronkih mesta, zbežali na krov
ameriške vojne ladje, ki je za-
sidrana v pristanišču. Državni

čet in da je zmaga na teh točkah
gotova.

VERA, 26. julija. — Polkov-
nik Luis de Villanueva, poveljnik
tukajšnje važne rebelne kolone,
je nocoj trdil, da so fašisti
zaprli vse izhode iz Madrida in
da bo glavno mesto vsled lakote
in žeje moralno v teku enega te-
dina kapit

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRavnost"

"ENAKOPRavnost"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 ST. CLAIR AVE.—HENDERSON 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays
VATRO J. GRILL, Editor

For raznalačku v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$2.00
Za Združenje države in Kanado za celo leto \$4.50
za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$8.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918
at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

AVSTRIJA PODPISALA OPOROKO

Zakleto sovraštvo do demokracije in delavskega razreda v Avstriji je zmaga la s tem, da je avstrijski kancler dr. Schuschnigg podpisal dogovor z Nemčijo, po katerem Nemčija (poleg Italije) jamči za neodvisnost Avstrijе, obenem pa dobijo v avstrijski vladi nacistični fašisti dve ministrstvi. Sporazum določa še, da vstopijo nacisti tudi v avstrijsko "patriotično fronto."

Ni treba posebne politične pretkanosti, da uvidimo, da je Avstria s tem odprla vrata nemški nacistični propagandi, se odrekla zaenkrat po nasvetu Italije Habsburžanom ter se zavezala, da pošlje na berlinsko olimpijado 2500 udeležencev. Nemčija pa je obljudila, da odpravi zaporo, da sme Nemec vzeti v Avstrijo, če tja potuje, le 1000 mark.

Značilno je, da so nad to pogodbo razočarani pravi klerikalci in seveda tudi knez Starhemberg, ki je s svojimi spletktami takorekoč prisilil kanclerja, da je sklenil usodno pogodbo.

Modus vivendi, ki ga je sklenil kancler proti volji nekaterih članov vlade, pomeni oporoko Avstrijе. Pogodba je sicer sklenjena, toda avstrijski kancler je dovolil tudi nacistično propagando v Avstriji in s tem omogočil, da morda že v nekaj mesecih Hitler doseže svoj namen. Nacisti v Avstriji so v stanu, z nasilstvom zatreli vsakršen drugačen vpliv ter proglasiti načelo, da je Avstria za priključitev k Nemčiji, ki tedaj ne bo več vpoštevala pogodbе, ki sta jo podpisala avstrijski kancler in nemški poslanik von Papen. Pogodba postane brez pomena.

Avstrijska vlada mora amnestirati naciste, pozneje uvesti še nemško državno zastavo s kljukastim križem. Končno, da se ta oporoka slovesneje potrdi, pojde avstrijski kancler v Nemčijo, kjer se sestane s Hitlerjem.

Ta avstrijska samomorilna politika je posebno nevarna za srednje-evropsko ravnotežje, kar ne bodo čutile le male države v srednji Evropi in na Balkanu, ampak tudi Italija prej ali slej. Zato se čudimo italijanskemu pristanku.

Priklučitev Avstrijе Nemčiji je sicer šele problem, ki ga Nemčija z vso intenzivnostjo pospešuje. Vendar je vprašanje del mednarodnega vprašanja, ker je neodvisnost Avstrijе zajamčena v mirovnih pogodbah, dočim vse kaže, da hoče Nemčija tudi tukaj pogaziti mednarodni dogovor.

Iz tega razloga je jasno, da je postala Avstria nevarno leglo novih mednarodnih sporov, ker išče zaslombo v Nemčiji, namesto, da bi stopila v stik z vso osrednjo Evropo, Malo antanto in balkansko zvezo.

Dogodki dokazujojo, da sile v mednarodni politiki delajo le nove in nove konflikte, namesto, da bi energično in dosledno izvajale mednarodne dogovore ter s tem preprečile naraščajočo vojno napetost in končno vojno.—DP.

St. Clair Rifle & Hunting Club

Novic nimam, da bi jih tukaj poročal, bom pa opisal dogodek in slučaje ki sem jih opazil med našimi člani po naši farmi ali pa kje drugje. Na zadnjem strelskem vajo je prišel član Malovščič, ki se je prišel pokazat kako mu bela obleka pristoji, zato je prišel prav iz Beach Grove, Ind. Steve, prav fino ti pristojna obleka.

Na zadnjih dveh strelskih vajah so člani streljali precej dobro, malo več skušnje, pa bo šlo še boljše.

Tomasic	19-21
Buchar	15-17
A. Urankar	19-19
Podpadec	18-17
Stampfel	20-21
Sinkovich	-17
Kosec	14-16
Seitz	15-17
Malovaščič	-17
C. Urankar	22-21
Dolenc	19-17
Kaučnik	12-15
Antonin	20-14
Tanko	10-6
A. Antonin	21-22
A. Novak	14-19
Tursic	-24
Ravnikar	14-13
Papeš	-14
J. Novak	16-17
Susej	19-18
Kushlan	14-12
V. Penosa	-15
L. Penuosa	-16
Tajnik	

Tajnik

pi senci v čim večjem številu.

Da se ne bomo dolgočasili, kakor se večkrat sliši: "Oh! kako je dovh čas", bo pa skrbel pev, zbor "Zarja", ki bo nastopil z dvakratne pesmimi. Zraven tega boste imeli tudi vi priliko dati svoj nila požar v bližini mesta. Go-

relo je v Regerči vasi.

Zgorela je popolnoma hišica Jožeta Smajdka. Ker je ogenj nastal

zelo nepričakovano, niso mogli

niti vsega pohištva rešiti, zlasti

še, ker so bili vaščani deloma

na polju. Zgorelo je več kot pol-

ovice pohištva, vsa kuhinjska

posoda in vsa slama in mrva,

ki je bila na podstrešju. V zrak-

mole le goli opaljeni židovi. Ne-

koliko čuden je nastanek ognja,

ki kaže skoro na kako maše-

vanje. Gospodinja je izjavila,

da je sredi popoldneva naenkrat

v podstrešju v slami nekaj

močno počilo, nakar je takoj

pričelo greti. Predno je sploš-

mogla koga priklicati, je bila

je vsa streha v pliemeh. Zgle-

da, kot bi bil kdo v slamo vtak-

nih dinamitno patrono! Ogenj

bi bil lahko postal usoden za

dobren vasi, če bi bila pi-

halo močna sapa, saj so hiše po-

vasi večinoma še s slamo kri-

te. Na kraj požara je kmalu

prihitelo najbljše gasilno dru-

štvo iz Smihela dobrej 10 minut

po alarmu s sireno pa še novo-

meško gasilno društvo, ki pa ni

stopilo v akcijo.

Zanimive vesti iz stare domovine

Zagonetka uboj v Košnici

Celje, dne 26. junija. — Dne 3. maja t. l. je bil približno ob 11 zvečer ubit pred svojim domom v Košnici železničar in posestnik Pavel Kragolnik. Ta uboj je radi tega edinstven v kriminalni zgodbini, ker zatrjuje delavec Huš Franc, da je on pobil pokojnega Kragolnika, dočim je Huš Franc Neža to izključuje in zatrjuje, da je bil ubijalec njenega moža Skorjanc Anton, posestnik v Košnici. Državno tožilstvo je vložilo zoper Huša Franca in Skorjanca Antona obtožnico zaradi zločina uboja. Prva razprava, ki je bila dne 17. junija, je bila po triurnem zaslišanju pričekanjena, ker je sodišče odredilo zaslišanje nekaterih novih pričetov ponoven ogled na kraju samega pooročila.

V koso se je zapeljal

Nevarno je, da ponesrečil kralj Rudolf Svar iz Maribora. Ko se je peljal v Dogošpa na kolesu mimo skupine koscev, je eden od koscev obrnil koso in Svar se je zaletel na rezilo ter se prezel vrat. — Spravili so

Poročila sta se

v Mali Loki pri Ihanu Vilku Novak, profesor v Mariboru in Veira Doščalova, profesorica v Ljubljani.

Zoper smrtna žrtve strele Dobje, 1. julija. — Na 30. juniju se je proti poldnevu od severa pričelo oblačiti in grozeti grmeti. Kmalu se je vila plaha, vendar ni bilo hudega. Vsi

pol 4 pa se je v Repusu, župn. Dobje, naenkrat zablisnilo in treščilo. Vsa okolica je bila vznemirjena, ker so čutili, da je nekam v bližini udarilo. Tudi posnetica Vodebova je šla pogledat, pa je naenkrat na grozo opazila, da leži njen mož Martin Vodeb nezavesten pod karmom gospodarskega poslopja, kjer je delal lastvo. Strela ga je zadel naravnost v glavo in mu osmodila lase. Vse prizadevanje domačih in sosedov, da bi ga oživelj, je bilo brezuspešno.

Čudno je, da strela ni užala gospodarskega poslopja, in druge škode tudi ni naredila, sploh ni bilo nikjer opaziti sledov strele razven na pokojnem. Vodeb je bil mirnega značaja in priden delavec.

Strela v okolici Mošnje

Dne 30. junija je v okolici Mošnje mnogo in močno treskalo. Kolikor je dosedaj znanega, je strela utišila košati hrast ob križišču banovinske ceste in potoka Zgoša. Daleč naokrog leže njegove treske. — Hujše je bilo na Dobrem polju. Tu je tudi treščilo v hrast. Ta je pa stal ob kozolcu, ki se je užgal ter zgorpel z ječenom, senom in dverma voziloma vred. Gospodar Miklavec-Janežič ni bil zavarovan.

Požar v Regerči vasi pri Novem mestu

Novo mesto 1. julija. — Dne 30. junija okrog 3 je sirena na magistratnem stolpu z dvakratnim zateglim tuljenjem naznala požar v bližini mesta. GORELO je v Regerči vasi. Zgorela je popolnoma hišica Jožeta Smajdka. Ker je ogenj nastal zekaj bi ji narod moral poveriti mandat ... Govor je bil po svoji obliki izvrsten.

Philadelphia Record (neodvisen republikanski): Govor

je preprosta in direktna izjava,

v kateri je povedano, kaj bo reprezentantska stranka naredila in

zgodil se na svetu!

Zena: "Viljem, ali veš, da me

že tri dni nisi poljubil?"

Profesor: "Kaj mi ne poveš!"

Koga pa sem potem poljuboval?"

Agent: "Gospa, pa vendar ne

bosta po toliko letih nehalli pla-

čevati inšurenc za vašega mo-

ža!"

Gospodinja: "Gotovo, da bom

nehalli! Devet let že plačujem,

pa kaj imam od tega?"

Mož: "Včasih si rekla, da ne

bilo poročila niti najboljšega mo-

ža na svetu!"

Zena: "Well, nihče ne more

reči, da nisem držala besedo!"

ŠKRAT

Sledovi največjih meteorov

Ognjeniškim žrelom podobne globeli na zemlji.

Ameriški astronom Fletcher Watson s Harvardo v zvezdarne je pravkar objavil seznam največjih, ognjeniškim žrelom podobnih globel na zemlji, ki so nastale po meteorih. Gre za šest najdišč.

Najbolj znano je 570 pedi globoko in 4 tisoč pedi široko meteorsko žrel v Arizonki, ki so ga hoteli izkoriscati zavoljo kovin meteorov. Izbranem pa je zavoljeno v poševni smeri. Šele poznejje vrtanje je zavoljeno v globini 1200 pedi na zdrobljeni meteorini material, v globini 1340 pedi so dospeli do izredno trde mase iz železa in nikla in pri 1376 pedeh so morali delo ustvari, ker je postal pretežko. Kdaj bodo čeli na tudi vse dragoceni kovinasti material spravljeni na dan, še danes ni znano.

Leta 1932 so odkrili pod poševnimi spadajojušimi južnoarabske puščave Vabarske žrel, ki so ga hoteli izkoriscati zavoljeno v

Carica Katarina

Zgodovinski roman

— Če pa hočeš zopet dobiti domovino in pravico —, nadaljuje šepetajoč mladi častnik, — če hočeš biti zopet svobodna, daj da te ljubim, naje objamem! Dal ti bom priložnost, da boš lahko pobegnila. Ponoči, ko bo vse trdno spalo, te bom osvobodil tvojih vezi; dobrli ljudje pa žive tudi na tej strašni ravnni in te bodo skrili.

— Deklica, ljubim te! Poglej — nisem tako podel, kakor so vsi ostali. Prosim te za to, kar bi si mogel s silo vzeti.

— S silo! — zavpije Elizabeta z grozo.

— Mar misliš —, nadaljuje poročnik, — da so moji tovariši, ki vodijo sibirski transporti tudi tako obzirni, kakor sem jaz? Moji tovariši nudijo ženam majhne olajšave na poti, jaz pa ti ponujam svobodo!

Mladi častnik je govoril te besede z vedno večjo strastjo in Elizabeto vedno močnejše objemal.

Sedaj je poskušal pritisniti svoje ustnice na njene, mlađa deklica pa se je obupno in odločno branila.

— Odidite! — zakliče Elizabeta. — Pustite me — ha — reže, mar tako uporabljaš svojo moč! Kaj sem vam storila? Kaj sem zakrivila? Ne pozabite, da sem žena! Prisegam vam, da bom mirno prenašala vse trpljenje, ki me še čaka na strašni poti, pretrpela bom vse, samo pustite me pri miru!

— Golobica moja, prelepa si —, se nasmejne poročnik Soltikov — da bi mogel pozabiti, da si žena. Če bi moji tovariši v Petrogradu vedeli, kako lepo ženo vodim v Sibirijo, če neskončno ravan med Petrogradom in Moskvo, bi me zavidali! Elizabeta, budi pametna — prisegam ti — da boš zopet svobodna!

— Kaj pa hočete od mene? —

Mladi poročnik se sklene čisto k njej tako, da je čutila na svojem obrazu njegov vroč dih in zašepeče z drhtečim glasom:

— Kaj hočem od tebe — kaj zahtevam od tebe? Tri srečne noči! —

— Vi niste plemič — vi niste poštenjak! —

— Deklica, pazi se — nikar me žali! —

— Mar se ne želite sami? — Poglejte, največja dolžnost vsega poštenega človeka je, da spoštuje ženo. —

Elizabeta se je posrečilo, da se je iztrgala iz krepkega objema in poklepnila.

Mladi častnik je bil dva koraka oddaljen od Elizabete. Ogenj pa, ki je žarel v njegovih očeh je govoril, da Soltikov ne bo odnehal od svoje namere.

— Pustite me, odidite! — je govorila Elizabeta z blagim glasom. — Potrudila se bom, da med transportom ne bom več prišla pred vaše oči. Hodila bom čisto na koncu povorki. Oh, boste usmiljeni — če ste imeli kedaj sestro, ki ste jo spoštovali in ljubili, če imate zaročenko, ki jo ljubite, pomicljite, da sem tudi jaz žena, kakor sta oni dve. Pomicljite, kako bi bila nesrečna vaša sestra, če bi se ji nekega lepega dne — —

— Dovolj! — zavpije mlađi častnik, — v tem slučaju ne gre za mojo sestro. Moja sestra ni bila še nikoli v takem položaju, v kakršnem se nahajaš tu. Če napravi človek zločin, radi katerega so ga izgnali v Sibirijo, mora biti pripravljen na morskaj. Vprašam te, čemu, se vendar upiraš? Mar misliš, da te bodo oni v Sibiriji nosili na rokah in da se te nihče ne bo dotaknil? Oh, ti še ne poznas Sibirijo, ne poznas še njenih krvninkov!

— Poslali so te v rudnike,

temkinovo ime, se ji je naenkrat vrnil njen dekliški ponos; ko pa jo je poročnik zopet hotel priti za roko in jo vprašati, če se je odločila, je mlada deklica planila ter odločno zaklicala:

— Ne, tisočkrat ne! Rajše propadnem v rudniku! Naj me raješ onečastijo tam, če se že ne morem temu umakniti, kakor pa bi sprejela tvoj ponižujoči predlog! ... Zapeljivec, odidi pre! Preziram te! —

Mladi poročnik pa nenadoma plane na njoo, jo krepko objame in odnese v grmovje.

Napad je bil tako nepričakovvan, da se Elizabeta ni niti zavedla.

Mladi poročnik pa nenašel, hoteč se oddahniti po strašnem dnevnom delu, bo prišel k tebi kdorkoli, morda morilec, zločinec, ki so ga, kakor tudi tebe, poslali v prognanstvo. Elizabeta, nihče ne bo slišal tvojega klicanja na pomoč. Mar čuvaš za one, česar mi sedaj nočeš podariti?

— Molčite — prosim vas molčite! Ali bi radi, da bi znorela? — vzklikne Elizabeta.

— Nočem, da bi znorela — jaz bi samo rad, da bi bila srečna! — odvrne Pavel Soltikov.

— Jaz ti bom dal svobodo, ti pa meni tri noči.

— Sicer pa sem opazil, — nadaljuje poročnik po kratkem molku, ko je opazil, da se je Elizabeta zamislila in je že misil, da bo sprejela njegov predlog — da te nekaj veže na starca, ki gre s teboj v Sibirijo.

— Če ti je na tem, bom osvobodil tudi njega. —

Če bi kdo še pred nekaj dnevi rekel Elizabeti, da bi se ji kdo drznil kaj takega predlagati, bi se bila obrnila od njega in ga imenovala podleža.

Elizabeta je vedela, da mladi častnik ni prav nič pretiraval, ko ji je opisoval grozne razmere, ki vladajo v Sibiriji. Elizabeta je vedela, da bo v tej grobniči človeštva izgubila tudi zadnjek, kar ji je še ostalo — svojo lepoto, veselje do življenja in svojo nedolžnost.

To, kar ji je mladi častnik nudil, ni bilo malo.

Poročnik je ponujal svobodo njej in njenemu staremu prijatelju, ki ga bo najbrž že med potjo ugrabil smrt, — oh, mar ni bila njena sveta dolžnost, rešiti onega, ki ji je bil kakor oče!

Ce bi bila mlademu častniku odgovorila: "Nocoj!", tedaj bi vedela, da bi nosila težke verige samo še tri dni, potem pa bi bila svobodna in bi se vrnila v Petrograd, kjer je imel Katz še ogromnega premoženja, ki pa ga je varno poskrbil.

Temna rdečica je zalila Elizabetin obraz.

— Torej, Elizabeta, — reče Pavel Soltikov, — kaj misliš? Ali bo rajše sprejela moj predlog, kakor pa da bi postala žrtve kakega hudodelca v Sibiriji? —

— Oh Bog! — zastoka Elizabeta, — pokaži mi pot, usmili se! — Pokaži mi pot, po kateri naj bi šla! —

V tem trenutku se med kozaki vname prepri. Dva jezdeca sta se prepričala pri sodčku žganja.

— Vrag naj te vzame! — je vpil kozak, — mar misliš, da se te bojim? Če tudi bi bil sam Aleksander Potemkin, caričin miljenec, tudi takrat bi te...

Ostali kozaki so planili in ločili prepričajoča se tovariša.

Aleksander Potemkin!

Sam Bog je narekoval kozaku besede.

Ko je Elizabeta zaslila Po-

strašno spačen in oči so se mu svetile.

— Kaj je, za vraka?! —

— Gospod poročnik, pride hitro! — zakliče starejši vojak, ki pa se namenoma ni približal grmu, za katerim je ležala Elizabeta. — Zagledali smo jezdca, ki jezdil jezdec in se ustavil pred poročnikom.

— Gospod poročnik Pavel Soltikov? — vpraša jezdec.

— Da, to sem jaz!

— Jaz sem svetnik Kazimir Fedorovič, upravitelj urada petrograjske tajne policije. Tu je moja legitimacija — izvolite se prepričati.

Fedorovič potegne iz žepa nekaj listin in jih ponudi mlademu častniku.

— Ko je poročnik pregledal listine, je videl, da je vse v redu. Listine niso bile opremljene samo s pečatom petrograjske police, temveč tudi z lastnorodenim podpisom carice, popis osebe pa se je popolnoma ujemal z jezdcem.

— Norec! — zamrmra poročnik — lahko bi bil še počakal nekaj minut.

Vojak skomigne z rameni ter se tiko, toda pomenljivo nasmeje. — Gospod poročnik, poglejte sem! — zakliče stari, bradati kozak. — Ali vidite tam dve senci?

— Norec! — zamrmra poročnik — lahko bi bil še počakal nekaj minut.

Poročnik Soltikov vzame svoj daljnogled in pogleda v daljavo. Brez dvoma se jim je približeval jezdec z velikansko hitrostjo. Kmalu je poročnik razločil dva kozaka na konjih. Na vrhu njunih kopij sta plapolali dve beli zastavici.

To je bilo v stepi znamenje, da jim prinašajo važno vest in da mora transport počakati.

— Pa sem res radoveden, — zašepeče Soltikov, — kaj mi bodo javili? Za vraga, ta dva kozaka vendar nista sama. Z njima jezditi še nekaj ljudi!

— To je čudna karavana! Sicer mi je pa itak vseeno, samo da bi me ne mudili predolgo, kajti nocoj ...

Strah se pojavi mlademu poročniku v očeh in z veseljem je mislil na sladko noč, ki ga je čakala.

86. POGLAVJE.

Z veseljem v okovih

Dva kozaka sta medtem prispeila v šotor.

Eden izmed njiju je prijezdil k poročniku, ga pozdravil ter rekel:

— Gospod poročnik Soltikov od transporta v Sibirijo, številka 76?

— Da, ali imaš pismo?

— Gospod poročnik, pokorno javljam, da prihaja odposlanec carske police. Prosim vas, da počakate, dokler ne prispe, ker vam prinaša važne vesti.

— Dobro, razjahaj konja in se odpoči ter pokrepčaj v našem šotoru! Povabi s seboj tudi svojega tovariša!

Oba kozaka sta privezala svoja konja, sama pa sta legla v

travo in se krepčala pri steklenici žganja.

Cež četr ure je zagledal poročnik tudi ostale kozake, ki so prihajali v kočji. Pred kočijo pa je jezdil jezdec in se ustavil pred poročnikom.

— Gospod poročnik Pavel Soltikov? — vpraša jezdec.

— Da, to sem jaz!

— Jaz sem svetnik Kazimir Fedorovič, upravitelj urada petrograjske tajne policije. Tu je moja legitimacija — izvolite se prepričati.

Fedorovič potegne iz žepa nekaj listin in jih ponudi mlademu častniku.

— Ko je poročnik pregledal listine, je videl, da je vse v redu. Listine niso bile opremljene samo s pečatom petrograjske police, temveč tudi z lastnorodenim podpisom carice, popis osebe pa se je popolnoma ujemal z jezdcem.

— Sedaj pa vidim samo dva.

Mar je tretji pobegnil med potjo ali pa morda umri?

— Ne, gospod svetnik, pobegni mi ne more nihče, umrl pa tudi ni nihče. Saj se nahajamo

vendar v evropski Rusiji! Se pa je tretji kaznjence ženska.

V tem trenutku se pojavi E zabeta, ki je bila namenjena svoje mesto k Aronu Katzu.

Mlada deklica je bila bleščala je povešenih oči.

Svetnik je hitro pogledal lizabeto, potem se je pa pravilno obrnil.

(*Dalje prihodnjih*)

Ko potrebujete
ZELEZNINO
SEMENA
STEKLENO POSODO
ELEKTRIČNE
PREDMETE

itd.

SUPERIOR
HOME
SUPPLY
6401-03 Superior Ay

Vstavite se v gostilni "Ljubljana" na Veliki jezerški razstavi.

Želim kupiti

Malo hišo za eno ali dve družini v Collinwoodskem okrožju. Kateri izmed rojakov ima kaj primernega, naj se zglasti osebno ali s pismom pri

MATT PETROVICH

253 E. 151 St.,

Tel.: KEnmore 2641 J

NAZNANILO in ZAHVALA

Zalostnega in potrtega srca naznajamo vsem sorodnikom, znancem in prijateljem, da je po dolgi in mučni bolezni za vedno preminula naša ljubljena nezavabna soproga in mati

Mary Resetić

(ROJENA ROLIH)

Umrla je 12. julija ob 6:25 zjutraj. Previdena z zakramenti za umirajoče je mirno zaspala v Gospodu. Pogreb drage pokojnice se je vršil 15. julija iz hiše žalosti v cerkev Marije Vnebovzetje ter na sv. Pavla pokopališče kjer smo izročili njeno truplo materi zemlji. Rojena je bila v vasi Gornji Suhadol, fara Brusnice na Dolenjskem. Tu zapušča tudi sestri Uršulo Blazetic in Frances Furlan, v starodomovini pa zapušča očeta Mihaela, tri brate, Franceta, Mihaela in Jožeta ter sestro Ano Petrotko.

Dolžnost si štejemo, da se tem potom iskreno zahvalimo vsem, ki so počeli tako krasne vence h krsti drage pokojnice. Ta dokaz prijateljstva nam je bil v veliko tolažbo v dneh žalosti. Zahvalimo se sledenim: sestri Uršuli Blazetic in družini, sestri Frances Furlan in družini, Mr. Frank Sustaršič v družini, Mr. in Mrs. J. A. Tomle in družini, Mr. in Mrs. Savs, Mr. in Mrs. Louis Cvetnik in družini, Mr. in Mrs. Joseph Francel in družini, Mrs. Johanna Menart, Mr. James Novak, Mr. Frank Hlebec, Mr. Paul Kerze, Mr. Frank Peterlin, Mr. John Skufca,